

DN Nyhedsbrev

Danmarks Naturfredningsforening i Fredericia Nyhedsbrev nr. 48 1. februar 2014

Kære læser

Mågen oven for er en svartbag - verdens største måge. Om foråret yngler den på Mågeøerne ved Bogense, og om vinteren holder den til ved indsejlingen til lystbådehavnen, hvor den velvilligt modtager fiskehoveder mv., som så ikke belaster vores renovationssystem. Vi kender mågens færden, fordi vi og andre har aflæst en ring på dens ben. Zoologisk Museum holder styr på den slags.

Det kan være rart og nyttigt at skifte opholdssted ind imellem. Derfor drager den ene af underskriverne af dette nyhedsbrev snart til Cuba for bl.a. at se fugle. Og den anden ser frem til bl.a. at fiske og se fugle i Mexico.

Denne lange omvej for på skånsomste måde at fortælle dig, at du desværre ikke kan forvente et marts-nyhedsbrev. Men til april

Husk at sende nyhedsbrevet videre til venner og bekendte - denne gang navnlig, hvis der er en landmand imellem!

Trelde Næs gemte på en hemmelighed: En ukendt mellemistid

De rødlig lag øverst på klinten er aflejringer fra en sø i en mellemistid, hvor der var lige så varmt som i dag. Isen har skubbet aflejringerne rundt, så de ikke længere ligger vandret. På fotoet ser du professor Bent Odgaard (foto: Petr Kuneš)

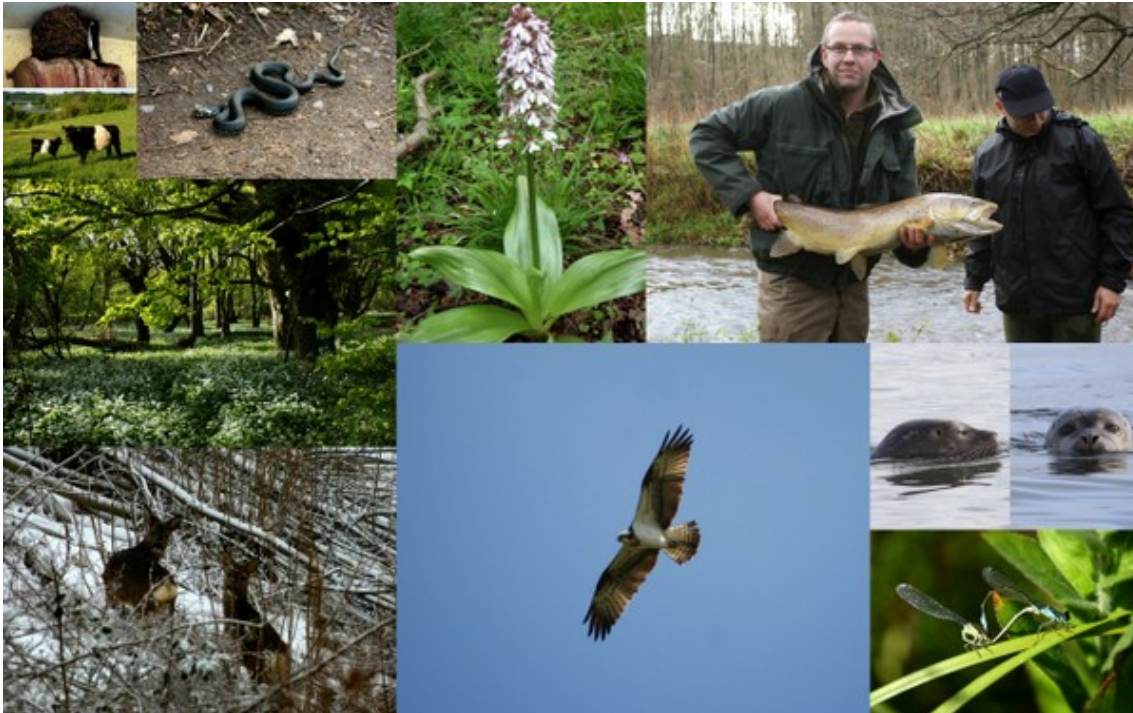
Man taler tit om "istiden", som om der kun var én. Men faktisk trak iskappen over Nordeuropa sig af og til tilbage for så at skyde frem på ny. I sjældne jordlag i klinterne på Trelde Næs har professor Bent Odgaard, Aarhus Universitet, nu påvist en hidtil ukendt mellemistid.

Pollenanalyser viser, at der dengang for godt 340.000 år siden voksede nåleskove med lærk - et træ, som ikke findes naturligt i Danmark i dag. Der var tale om fastlandsklima med varme somre og kolde vintre.

Pollen går normalt hurtigt til grunde. Men her er pollen landet i en sø, de er sunket til bunds og er blevet dækket med aflejringer. De er blevet bevaret i de mange tusinde år, fordi de har ligget i et miljø uden ilt. Men så kom der en professor.

[Læs mere om den nyopdagede mellemistid \(http://videnskab.dk/miljo-naturvidenskab/dansk-pollen-afslorer-ny-mellemistid\)](http://videnskab.dk/miljo-naturvidenskab/dansk-pollen-afslorer-ny-mellemistid)

56 fortællinger om Fredericias natur - for børn og voksne

Inspirationen til at skrive fortællingerne kom fra Tyge Salvig. Som så mange andre har han med bekymring set børnene lukke sig inde med deres iPhones og computere. "Hvis I nu skriver om naturen med udgangspunkt i steder, som børnene trods alt kender".

Vi besluttede at skrive om dyr, fugle, insekter, planter, fisk og steder - altid med Fredericia Kommune som udgangspunkt. Og alle fire årstider skulle være dækket. Det skulle ikke være en fuldt uddybende tekst om et emne - snarere en smagsprøve, som kan give appetit på mere - som man så let kan finde med de IT-redskaber, som såvel børn som voksne råder over.

Det var en fornøjelse at få naturvejleder i Fredericia Kommune Bjarne Christensens bedømmelse. Han skrev bla.

Jeg/vi vil bestemt gøre brug af jeres flotte arbejde.

Det er lækkert at have noget materiale der kan bruges af skolerne og ikke mindst at det er lokale dyr/områder der bliver beskrevet. Det vil helt sikkert kunne bruges.

Fortællingerne er skrevet, så de også er til at læse for voksne. Og vi har truffet den aftale med Lokalavisen, at den hver weekend bringer en fortælling. Avisen startede i det tidlige forår 2013. Lokalavisen har et oplag på 35.000 eksemplarer.

Endelig bringer vi en fortælling om ugen på vores Facebook-side, og fortællingerne kan også ses på vores hjemmeside: www.dn.dk/fredericia. Klik på NATUREN I FREDERICIA øverst i skærbilledet.

Vi håber på denne måde at styrke interessen for at bevare og også for at udvikle naturen i Fredericia Kommune.

"Mågeplagen" - kan falke på sygehuset reducere bestanden af bymåger?

Vandrefalke ruger naturligt på afsatser på klipper og klinte, men de går også villigt i kasser som denne på Skærbækværket. Falkene udrugede tre unger i foråret 2013, men en af dem omkom desværre under en hasarderet flyveøvelse (foto: Torben Skytte Hvass).

Når mågeplagen er i citationstegn skyldes det, vi ikke ser helt så negativt på mågerne som så mange andre. Men vi ville foretrække, at de har deres reder i naturområder frem for på byens tage. Det er også bedst for fuglene selv. [Her kan du se en lille diasserie om en sølvmåge med unger på naboens meget skrå tag, Kongensgade, forsommeren 2013 \(https://picasaweb.google.com/114050185150370702565/MageungerIKongensgadeJuni2013?authkey=Gv1sRgCKXVq6Sy-LD8YQ#\)](https://picasaweb.google.com/114050185150370702565/MageungerIKongensgadeJuni2013?authkey=Gv1sRgCKXVq6Sy-LD8YQ#)

DOF- Dansk Ornitologisk Forening - mener, at det er en god idé at forsøge at tiltrække vandrefalke, hvis man ønsker at reducere bestanden af bymåger - og af duer. Ikke sådan at forstå, at vandrefalkene æder sig gennem mågebestanden. Stormmågerne vil falkene slå ned på, men de store sølvmåger er over deres formåen. Alligevel mener DOF, at et par falke i luften vil virke afskrækkende.

En kasse til vandrefalke skal anbringes meget højt. Og vi må sige, at den nye kasse lever op til kravet. Den er anbragt øverst oppe på den østlige ende af den sygehus fløj, der ligger længst mod nord. Den er nem at se fra Østervold.

Imidlertid ønsker vi vel ikke at jage mågerne væk fra stranden - det er mågerne i selve byen, mange mennesker ønsker væk. Spørgsmålet er derfor, om der i det hele taget er taget hensyn til dette ønske ved placeringen af redekassen. Fjernvarme skorstenen kunne være et godt sted, men vi ved ikke, om det er en reel mulighed.

Sidste forår udrugede vandrefalkene på Skærbækværket deres første unger. Bestanden i det nordvestlige Europa er i det hele taget i vækst, så der er behov for nye lejligheder.

Neden for kan du se vandrefalkekassen højt oppe på sygehuset. Den er nem at se fra Østervold, så hvis et vandrefalke par flytter ind, er der store oplevelser i vente.

Til dig, der med eller mod din vilje bliver involveret i randzone-diskussioner

Enhver lystfisker kender dette syn. Efter store regnskyl flyder gylleopblandet regnvand direkte ud i søer og vandløb. En 10-meter zone, som året rundt har plantevækst, vil i mange tilfælde tilbageholde forureningen. At der ikke bliver sprøjet med plantegifte helt tæt på vandet, er en anden, indlysende fordel (foto: Bent Lauge Madsen).

Som i mange andre af artiklerne i vores nyhedsbreve er det personlige erfaringer, der slår igennem!

Det er af og til en plage at skulle forsvare det ene eller det andet - selv om man er enig. DN går ind for randzonerne, i mangel af bedre. Nogle steder er der behov for en zone på meget mere end 10 meter og andre steder kunne man måske nøjes med lidt mindre.

Nu siger loven, at vi skal have randzoner på 10 meter. Det var det, som den tidligere regering besluttede, og som den nuværende holdt fast i. Og at randzonerne ikke hjælper på forureningen af søer og vandløb med næringsstoffer og plantegifte, er simpelthen løgn og landbrugspropaganda. Sandsynligvis udsendt af den organisation, der misvisende kalder sig Bæredygtigt Landbrug.

Ifølge professor Brian Kronvang fra Institut for Bioscience ved Aarhus Universitet vil de 10 meter brede randzoner reducere udvaskningen fra dansk landbrug med næsten 2000 tons kvælstof samt 20 tons fosfor. Naturligvis med en vis usikkerhed - det kan blive mere eller mindre. At det så ikke er nok til at sikre os et godt vandmiljø, er en anden sag. Derfor er der nu bevilget 15 mio. kr. til et forskningsprojekt med det formål at gøre randzonerne langt mere effektive. Et af midlerne er at afbryde drænen i "forkanten". [Læs her om Intelligente Randzoner \(http://www.google.dk/url?sa=t&rct=j&q=&esrc=s&source=web&cd=3&ved=OCDoQfjAC&url=http%3A%2F%2Fwww.balticdeal.eu%2Fmeasure%2Fphytoremediation-active-buffer-zones%2F%3Faid%3D3841%26sa%3D1&ei=iV7CU57QFJGVyOOo_4CgBg&usq=AFOjCNFiqkLhVtyAwVtyUxyvwZsbZdu2w&bvm=bv.58187178.d.bGE\)](http://www.google.dk/url?sa=t&rct=j&q=&esrc=s&source=web&cd=3&ved=OCDoQfjAC&url=http%3A%2F%2Fwww.balticdeal.eu%2Fmeasure%2Fphytoremediation-active-buffer-zones%2F%3Faid%3D3841%26sa%3D1&ei=iV7CU57QFJGVyOOo_4CgBg&usq=AFOjCNFiqkLhVtyAwVtyUxyvwZsbZdu2w&bvm=bv.58187178.d.bGE)

De økologiske landmænds organisation (Økologisk Landsforening) er enig i randzonerens berettigelse. Og de har grebet sagen så konstruktivt an, at de har samlet erfaringer fra deres medlemmer og har udgivet et katalog over, hvad man kan bruge randzonerne til. [Se engang katalog over brugen af randzoner og om randzoneregler og baggrunden for randzonerne \(http://www.okologi.dk/landmand/fagomraader/oekologisk-planteavl/randzonekatalog-2013-%28aktivitetsside%29.aspx\)](http://www.okologi.dk/landmand/fagomraader/oekologisk-planteavl/randzonekatalog-2013-%28aktivitetsside%29.aspx).

Så er der snart affaldsindsamling - sæt x ved den 27. april

Som du kan se på fotoene, har de alle sammen haft en herlig dag. Vi lover altid dejligt forårsvejr - og det bliver det! Dog ikke i 2006, men det år var dagen i marts, og det lærte vi af.

Du spørger måske dig selv, hvorfor du skal fjerne det skidt, som "folk" går og smider. Et bud kunne være: Fordi det irriterer dig at kigge på det.

Hvis det er motivet til at deltage, skal du have et sted at samle affald, hvor du kommer ofte. Så det skal du snakke med den flinke dame i kommunen om, når du ringer og melder dig til. Hver person eller familie får nemlig sin egen rute.

Når poserne er fyldt, stiller du dem blot i vejkanterne - du får en fortegnelse over de mange veje, hvor kommunens folk samler poser op, og det gør de fra kl. 13.

Fra begyndelsen af april kan du ringe og få tildelt en rute. Du får samtidig at vide, hvor du skal få poser. Du stopper med at samle, når det passe dig, men du skal dog stille poserne fra dig inden kl. 13.

PS. Man kan også melde sig direkte som indsamler på DN's hjemmeside. Men det skal du ikke gøre, for så får du ikke tildelt en rute og risikerer at samle et sted, som andre har fået som rute af os i DN Fredericia.

Telefonnummer og nærmere oplysninger kan du se på vores hjemmeside i marts - www.dn.dk/fredericia

Er der emner, du synes, vi skal skrive om?

Så send os en mail - fredericia@dn.dk - eller ring til Karsten Enggaard eller Ole Klottrup

Tilmelding til DN Fredericias nyhedsbrev kan ske [her](#)
Her kan du også se de tidligere nyhedsbreve.

Mange hilsener fra Danmarks Naturfredningsforening i Fredericia

Karsten Enggaard, formand tlf. 7594 3166

Ole Klottrup, næstformand tlf. 7593 1717

Meld dig ind i DN på www.dn.dk

 > Følg DN på Facebook (<http://www.facebook.com/home.php#!/pages/Danmarks-Naturfredningsforening/38507331439>)

 > Følg DN Fredericia på Facebook (<http://www.facebook.com/DanmarksNaturfredningsforening#!/pages/Danmarks-Naturfredningsforening-i-Fredericia/494461143950297?fref=ts>)
(<http://www.facebook.com/home.php#!/pages/Danmarks-Naturfredningsforening/38507331439>)

Gå ind på vores hjemmeside www.dn.dk/fredericia og se mere om, hvad vi arbejder med her i kommunen.

DN's overordnede hjemmeside finder du her www.dn.dk.

Og er du i tvivl om noget, så ring til Karsten Enggaard på 7594 3166.

Om DN

DN arbejder for mere natur, et bedre miljø og med bekæmpelse af klimaproblemer. Vi spreder viden om natur og miljø, skaber løsninger og påvirker politikere og myndigheder. DN har 133.000 medlemmer og 1500 frivillige i 98 lokale afdelinger.

Støt DN på www.dn.dk/beskytnaturen

> [Afmeld nyhedsbrevet på dn.dk/nyhedsbrev](http://dn.dk/nyhedsbrev)